

GMINNY
PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
NA LATA 2018-2021

I. WPROWADZENIE

Rodzina, jako pierwsza, podstawowa i najważniejsza komórka społeczna jest szczególnie chroniona przez polskie prawo. To właśnie rodzina jest naturalnym środowiskiem wychowawczym, kształtującym ludzką tożsamość, system wartości, postawy i wzorce zachowań. Rodzina funkcjonująca w prawidłowy sposób zaspokaja wszystkie potrzeby swoich członków – począwszy od podstawowych, czyli fizjologicznych, poczucia bezpieczeństwa, poprzez potrzebę przynależności, uznania i szacunku, aż po stwarzanie odpowiednich warunków do samorealizacji i osobistego rozwoju. Nie sposób pominąć faktu, że budowanie dobrych relacji i więzi rodzinnych jest bardzo silnym czynnikiem chroniącym dzieci i młodzież przed podejmowaniem zachowań ryzykownych.

Właściwemu funkcjonowaniu rodziny zagraża szereg czynników, zarówno zewnętrznych – środowiskowych, ekonomicznych, jak i wewnętrznych – jednostkowych. Negatywny wpływ tych czynników sprawia, że mamy do czynienia z rodziną dysfunkcyjną. Wielość przeżywanych problemów prowadzi do bezradności w samodzielnym ich przezwyciężaniu, a także trudności w pełnieniu podstawowych funkcji rodziny. Konieczne jest wówczas podjęcie wszelkich możliwych kroków, mających na celu wsparcie takich rodzin, tj.:

- diagnozy sytuacji rodziny i jej najbliższego środowiska,
- analizy przyczyn pojawiających się kryzysów oraz monitorowania sytuacji rodzin zagrożonych ich wystąpieniem,
- rozwijania umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziców, podniesienia świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny,
- przeciwdziałania marginalizacji i degradacji społecznej,
- dążenia do integracji i reintegracji rodziny.

Odpowiednio zaprojektowane instytucjonalne formy wsparcia powinny mieć charakter pomocniczy, tj. uwzględniać zasoby własne rodziny, odbywać się przy jej aktywnym udziale, a przede wszystkim za jej zgodą. Zamiast zastępować rodzinę w jej funkcji opiekuńczo – wychowawczej, należy ją wspierać i wspomagać. Powyższe oddziaływania pozwolą rodzinom odzyskać poczucie własnej sprawczości i powrócić do prawidłowego wykonywania zadań i funkcji wynikających z jej istoty, a przede wszystkim pozwolą zatrzymać dziecko w jego rodzinie naturalnej lub umożliwią powrót do niej w razie czasowego umieszczenia w pieczy zastępczej.

Niniejszy Program jest kontynuacją programów wspierania rodziny realizowanych w Gminie Miejskiej Mielec od 2012 r.

Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest utworzenie spójnego systemu wsparcia dzieci i rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu ról opiekuńczo-wychowawczych w celu przywrócenia im zdolności do wypełniania tych funkcji poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Realizowane w ramach Programu zadania koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie. Będą one realizowane również w sytuacjach, gdy dziecko zostało umieszczone poza rodziną biologiczną w celu odzyskania przez nią

funkcji opiekuńczej. Planowane w programie działania w zależności od celów i poszczególnych zadań prowadzących do ich realizacji ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji danej rodziny, będą miały charakter: profilaktyczny, interwencyjny i reintegracyjny.

Interdyscyplinarną pomoc rodzinom przeżywającym kryzys powinny świadczyć lokalne służby społeczne oraz inne podmioty działające na rzecz dziecka i rodziny. Ich działania powinny się opierać na zasadach wzajemnej współpracy oraz poszanowania godności wszystkich uczestników działań. Realizacja programu będzie się odbywać za zgodą rodziny oraz z jej aktywnym udziałem w procesie zmian, z wykorzystaniem jej zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

Zapisy programu są spójne z aktami ustawodawstwa krajowego i lokalnego, takimi jak:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. nr 78, poz.483 z późn. zm.)
2. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018 r. poz. 998)
3. Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2016 r. poz. 1860)
4. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769 z późn. zm.)
5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390 z późn. zm.)
6. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487 z późn. zm.)
7. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2017 r. poz. 783 z późn. zm.)
8. Ustawa z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz. U. z 2017 r. poz. 1851 z późn. zm.)
9. Ustawa z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1952 z późn. zm.)
10. Ustawa z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2018 r. poz. 554 z późn. zm.)
11. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Mielca na lata 2014-2021 przyjęta uchwałą nr XLIII/379/2014 Rady Miejskiej w Mielcu z dnia 29 września 2014r.
12. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020 przyjęty uchwałą nr XVIII/167/2016 Rady Miejskiej w Mielcu z dnia 4 lutego 2016 r.
13. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na 2018 rok przyjęty uchwałą nr XLI/419/2017 Rady Miejskiej w Mielcu z dnia 19 grudnia 2017 r.

14. Program działań na rzecz rodzin wielodzietnych pod nazwą „Mielecka Karta Rodziny Trzy Plus” przyjęty uchwałą nr XXXVIII/335/2014 Rady Miejskiej w Mielcu z dnia 27 marca 2014 r.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy:

1. Opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
2. Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
3. Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych:
 - a. zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b. organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c. prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci.
4. Finansowanie:
 - a. Podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - b. Kosztów związanych z udzieleniem pomocy ponoszonych przez rodziny wspierające,
 - c. Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.
5. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie.
6. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
7. Przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji o powstaniu zaległości z tytułu opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej.

Mając na względzie powyższe uregulowania, założenia do ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz zasadę dobra dziecka i dobra rodziny opracowano niniejszy Gminny Program Wspierania Rodziny.

II. DIAGNOZA SYTUACJI RODZIN MIASTA MIELCA-WYBRANE ELEMENTY

1. Dane demograficzne.

Mielec jest gminą miejską w południowo-wschodniej części Polski, w województwie podkarpackim. Miasto liczy 60 504 mieszkańców (dane statystyczne Urzędu Miejskiego w Mielcu).

Pod względem ilości mieszkańców Mielec znajduje się na 4. miejscu na Podkarpaciu. Nadmienić należy, że w Mielcu mieszka kilkusetosobowa mniejszość narodowa Romów. Problemem bezrobocia dotkniętych była coraz mniejsza liczba osób w wieku aktywności zawodowej. Występowanie bezrobocia w poszczególnych latach przedstawia poniższa tabela.

ROK 2015		ROK 2016		ROK 2017	
Liczba bezrobotnych		Liczba bezrobotnych		Liczba bezrobotnych	
ogółem	w tym kobiet	ogółem	w tym kobiet	ogółem	w tym kobiet
3 116	1 544	2 112	1 113	1 601	862

Źródło: Dane statystyczne PUP w Mielcu

2. Pomoc społeczna.

Zaobserwować można tendencję malejącą liczby rodzin objętych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mielcu (dalej jako MOPS) wyłącznie pracą socjalną. Wzrasta natomiast złożoność problemów współczesnej rodziny, która obecnie wymaga często podejścia wieloaspektowego i interdyscyplinarnego. W związku z tym zachodzi konieczność współpracy i współdziałania wielu instytucji.

W roku 2015 pracą socjalną objętych było 1088 rodzin wieloprotokolowych, w roku 2016 - 1050 rodzin, a w roku 2017 r. - 932 rodziny. W latach 2015 - 2017 pomocą finansową ze strony MOPS objętych było odpowiednio: 94, 86 i 67 rodzin z powodu niewydolności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz prowadzeniu gospodarstwa domowego. Liczba rodzin ulegała obniżeniu w poszczególnych latach m.in. na skutek poprawy sytuacji finansowej rodzin- świadczenia rodzinne, świadczenia wychowawcze, zmniejszenie stopy bezrobocia i wzrost wynagrodzeń za pracę przy niezmiennym kryterium dochodowym. Pomocą finansową ze względu na przemoc i alkoholizm objętych było: w 2015 r. - 47 rodzin, 2016 r. - 63 rodziny a w 2017 r. - 53 rodziny.

Rodzice mający trudności w zakresie wypełniania ról w rodzinie, stosujący przemoc lub jej doświadczający są częściej narażeni na występowanie niedostatku, ubóstwa oraz wykluczenie społeczne. Grupy podatne na wykluczenie to osoby rezygnujące z podejmowania zatrudnienia ze względu na sprawowanie opieki nad dziećmi, nie mający wykształcenia i umiejętności zawodowych, o niskim poczuciu

własnej wartości, charakteryzujący się poczuciem beznadziei w odniesieniu do zmiany swojej sytuacji. Często są to osoby przytłoczone problemami wychowawczymi z dziećmi.

Znaczenie i rola rodziny w całokształcie rozwoju dziecka jest kwestią bezsporną. W odniesieniu do dziecka umiejętności wychowawcze mają kluczowe znaczenie. Każde dziecko wymaga komunikowania uczuć oraz udzielania wsparcia stosownego do wieku i potrzeb indywidualnych. Jego rozwój zależy od warunków środowiskowych, właściwego zaspokajania przez rodziców potrzeb dzieci tych podstawowych oraz wyższego rzędu.

Przybywa rodzin, w których występuje wiele problemów, w tym trudności opiekuńczo-wychowawcze, a to przecież rodzina jest podstawową komórką, w której kształtuje się osobowość dziecka i dokonuje się proces socjalizacji młodego człowieka. W rodzinie kształtują się losy szkolne, a później życiowe młodzieży.

Rodzina to „mała grupa społeczna”, składająca się z rodziców, ich dzieci i krewnych. Rodziców łączy więź małżeńska, rodziców z dziećmi - więź rodzicielska, która stanowi podstawę wychowania rodzinnego, jak również więź formalna, określająca obowiązki rodziców i dzieci względem siebie. Do głównych funkcji rodziny zalicza się:

- funkcje prokreacyjne,
- przygotowanie dzieci do wejścia w życie społeczne, ich pielęgnowanie i wychowanie oraz zapewnienie im odpowiedniego startu życiowego,
- prowadzenie gospodarstwa, zaspokajającego potrzeby członków rodziny,
- sprawowanie pieczy nad życiem członków rodziny, ich zachowaniem, kulturą, zdrowiem, trudnościami życiowymi.

Zaburzenie którejś z tych funkcji powoduje nieprawidłowe funkcjonowanie rodziny. Jednym z najistotniejszych czynników warunkujących właściwe funkcjonowanie dziecka w środowisku jest zdolność rodziców do reagowania w sytuacjach wychowawczych, zgodnego z potrzebami dziecka, określona przez wiedzę, system wartości, norm i sposobów zachowania jednostki. Niezbędna jest świadomość celów wychowania i umiejętność działania wychowawczego.

Właściwe funkcjonowanie dziecka w środowisku uzależnione jest od jakości sprawowanej opieki, gdy zaspokojone są jego potrzeby, rozumiane jako siła nadająca zachowaniu człowieka energię i kierunek, pobudzająca do szukania określonych bodźców. A. Maslow klasyfikuje potrzeby na:

- potrzeby fizjologiczne (snu, pożywienia, aktywności),
- potrzeba bezpieczeństwa (opieki, oparcia, wolności od lęku, od niepokoju, zależności, potrzeba ładu, przestrzegania określonych praw),
- potrzeba przynależności i miłości,
- potrzeba prestiżu i uznania,
- potrzeba samorealizacji.

Można przyjąć, że niewydolność wychowawcza rodziny jest rozumiana jako

odstępstwo od pewnych, ogólnie przyjętych norm postępowania w tym wypadku, rodziców w stosunku do dziecka. Norma, to prawidłowość tego, co być powinno zgodnie z oczekiwaniami społecznymi i standardami tzn. to, co przeciętne lub powszechne w danym środowisku.

W relacjach z dzieckiem rodzice przyjmują różne postawy. Do prawidłowych postaw rodzicielskich należy:

- postawa akceptująca dziecko,
- postawa współdziałania z dzieckiem,
- postawa dawania dziecku rozumnej swobody,
- postawa uznania praw dziecka.

Niestety jest wielu rodziców, których negatywne wzorce zachowań w sposób stały i dominujący wpływają na życie dziecka. Rodzice ci posiadają cechy postaw rodzicielskich negatywnych. Do postaw negatywnych zaliczamy:

- postawę unikającą,
- postawę odrzucającą,
- postawę nadmiernie chroniącą,
- postawę nadmiernie wymagającą.

Należy zwrócić uwagę, że postawy obojga rodziców wobec swojego dziecka nie zawsze są jednakowe, bywają różnego typu i mogą mieć różne oddziaływania na dziecko. Jeśli jednak zostaje zachowana pewna konsekwencja wychowawcza oparta na wzajemnej akceptacji odmiennosć typów postaw matki i ojca nie ma negatywnego wpływu na dziecko, a nawet jest źródłem wielu doznań emocjonalnych.

Jednym, spośród problemów pomocy społecznej jest występowanie bezradności w sprawach opiekuńczych-wychowawczych oraz w prowadzeniu gospodarstwa domowego. Największy wpływ na kształt i strukturę osobowości dziecka ma środowisko jego socjalizacji pierwotnej, którym jest rodzina. To od niej bowiem zależy stopień przystosowania dziecka do życia społecznego.

Trudne warunki materialno-bytowe rodziny, brak umiejętności społecznych rodziców, trudności w podejmowaniu kontaktów interpersonalnych, uzależnienia, niskie umiejętności opiekuńczo-wychowawcze oraz niewłaściwe wzorce w wypełnianiu ról w rodzinie powodują odrzucenie uczuciowe dzieci, prowadząc do poważnych dysfunkcji systemu rodzinnego. Z licznych badań wynika, że w Polsce w ostatnich latach wzrasta liczba rodzin niepełnych. Rodzina niepełna składa się z jednego rodzica /zwykle matki/ i przynajmniej jednego dziecka, niezależnie od jego wieku i stanu cywilnego.

Poniższa tabela przedstawia analizę rodzin z dziećmi korzystających z pomocy MOPS. Najliczniejszą kategorię stanowią rodziny z jednym dzieckiem. Wraz ze wzrostem liczby dzieci w rodzinach obniża się ilość świadczeniobiorców.

Poniższa tabela przedstawia charakterystykę rodzin pod względem liczby dzieci w rodzinach w latach 2016-2017, korzystających z pomocy MOPS.

Rok	2016			2017		
	<i>Liczba dzieci</i>	<i>Liczba rodzin</i>	<i>Liczba osób w rodzinach</i>	<i>Liczba dzieci</i>	<i>Liczba rodzin</i>	<i>Liczba osób w rodzinach</i>
Rodziny o liczbie dzieci	1	72	201	1	51	130
	2	77	292	2	58	223
	3	47	235	3	28	131
	4	6	36	4	7	41
	5	6	41	5	5	35
	6	0	0	6	0	0
	7 i więcej	0	0	7 i więcej	0	0
Razem		208	805		149	560

Źródło: MOPS w Mielcu, POMOST

Każdego roku zmniejszeniu ulega liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej. W poniższej tabeli przedstawiono liczbę rodzin oraz osób w tych rodzinach które korzystały ze wsparcia MOPS w podziale na przyczyny korzystania z pomocy.

Powody przyznania pomocy społecznej w latach 2015-2017:

Powody trudnej sytuacji życiowej	2015		2016		2017	
	Liczba rodzin ogółem	Liczba osób w tych rodzinach	Liczba rodzin ogółem	Liczba osób w tych rodzinach	Liczba rodzin ogółem	Liczba osób w tych rodzinach
Ubóstwo	334	685	363	678	288	493
Sieroctwo	1	4	1	1	1	1
Potrzeba ochrony macierzyństwa i wielodzietności	41	199	29	144	24	121
Bezrobocie	357	1001	334	863	244	596
Niepełnosprawność	285	524	317	599	310	506
Długotrwała choroba	251	499	279	523	256	426
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz prowadzeniu gospodarstwa domowego	94	353	86	318	67	215
w tym rodziny: niepełne	58	179	55	171	49	142
wielodzietne	26	144	27	139	10	50
Przemoc w rodzinie	13	51	12	29	11	28

Alkoholizm	34	64	51	81	42	61
Narkomania	1	3	3	4	1	1
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	8	10	9	14	8	9
Zdarzenie losowe	1	3	1	5	5	11
Sytuacja kryzysowa	178	649	182	633	204	707

Źródło: MOPS w Mielcu, POMOST

Polityka prorodzinna umożliwia rodzinom korzystanie z szeregu uprawnień i różnorodnych form wsparcia. Poniższa tabela przedstawia korzystanie z przysługujących uprawnień przez mieleckie rodziny.

wyszczególnienie	lata		
	2015	2016	2017
Liczba dzieci korzystających ze stypendiów socjalnych	108 ⁱ	115	83
Liczba dzieci korzystających z zasiłków szkolnych	9	11	6
Liczba rodzin korzystających z dodatku mieszkaniowego	272	684	573
Liczba rodzin korzystających ze świadczenia wychowawczego	Nie dotyczy	3 765	4 323
Liczba dzieci uprawnionych do świadczenia wychowawczego	Nie dotyczy	5 480	6 038
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych	2 638	2 822	2 883
Liczba rodzin korzystających z funduszu alimentacyjnego	257	236	208
Liczba wydanych kart w ramach programu Mielecka Karty Rodziny 3+	638	362	334
Liczba osób zgłoszonych do GKRPA w celu podjęcia leczenia odwykowego	42	112	135
Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”	174	167	213
Liczba dzieci/młodzieży przebywających w pieczy zastępczej	35	44	42
Liczba asystentów rodziny	1	1	1
Liczba rodzin objętych wsparciem przez asystenta rodziny	19	21	21

Liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny	45	40	43
--	----	----	----

Źródło: dane instytucjonalne.

Udzielanie wsparcia rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych stanowi zgodnie z art. 8 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej obowiązek gminy. Realizacja tego wsparcia powinna opierać się na zasadzie dobra dziecka oraz zasadzie dobra rodziny z priorytetowym traktowaniem zasady dobra dziecka, jako zasady nadrzędnej.

W związku z obowiązującą ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej od 2012 r. w MOPS zatrudniony był jeden asystent rodziny, a od 15 marca 2018 r. liczba ta wzrosła do dwóch. W miesiącu maju 2018 r. swoim wsparciem asystenci rodziny obejmowali 20 rodzin z trudnościami w sprawach opiekuńczo- wychowawczych oraz (prowadzony był monitoring w kolejnych dwóch rodzinach po zakończonej pracy, zrealizowano założony plan pracy z rodziną oraz funkcjonowanie rodziny uległo poprawie). Swoją pracę z rodziną asystenci wykonują w ramach zadaniowego czasu pracy w miejscu jej zamieszkania lub w innym miejscu wskazanym przez rodzinę. Po dokonaniu diagnozy rodziny, jej zasobów, ograniczeń i oczekiwań opracowują przy współudziale rodziny oraz w konsultacji z pracownikiem socjalnym plan pracy, który uwzględnia potrzeby i oczekiwania rodziny. Wspólnie z członkami rodziny w okresach półrocznych przygotowują ocenę realizacji planu pracy.

W celu udzielenia kompleksowego wsparcia rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo-wychowawcze niezbędna jest współpraca z różnymi instytucjami i organizacjami. Poniższa tabela przedstawia analizę czasu pracy asystenta rodziny z rodzinami, który zależy od występujących w rodzinie dysfunkcji oraz postępu w realizacji planu pracy. W rodzinach, w których role rodzicielskie wypełniają osoby z niepełnosprawnością intelektualną wsparcie asystenta może obejmować okres osiągnięcia pełnoletności przez najmłodsze dziecko w rodzinie. Poniższa tabela przedstawia czas pracy asystenta rodziny z rodzinami.

<i>Czas pracy asystenta z rodziną</i>	<i>Liczba rodzin</i>	
	Rok 2016	Rok 2017
do 3 miesięcy	2	1
powyżej 3 do 12 miesięcy	6	5
powyżej 1 roku	3	6

Źródło: Dane statystyczne MOPS w Mielcu

Asystent rodziny pracuje z rodziną do czasu osiągnięcia zakładanych celów. Efekty pracy w znacznej mierze zależą od współpracy ze strony rodziny oraz motywacji do zmiany. Zdarzają się sytuacje, że praca z rodziną zostaje zakończona ze względu na brak współpracy. Nie można osób zmuszać do współpracy, gdyż jest to niezgodne z zasadami. Obowiązek dotyczący współpracy z asystentem rodziny na rodziców może nałożyć sąd. Brak współpracy ze strony rodziców, rażące zaniedbania wobec dzieci delegują instytucję do interweniowania w ich sprawie m.in. informowania sądu rodzinnego o trudnej sytuacji dzieci w rodzinie. Zdarza się, że należy podjąć działania interwencyjne i zabezpieczyć dzieci poprzez umieszczenie w pieczy zastępczej lub w placówce opiekuńczo-wychowawczej. Poniższa tabela przedstawia powody zakończenia pracy z rodziną przez asystenta rodziny.

<i>Powód zakończenia pracy z rodziną</i>	<i>Liczba rodzin</i>	
	Rok 2016	Rok 2017
Brak współpracy	3	2
Osiągnięcie celów	6	5
Inne przyczyny	0	2

Źródło: Dane statystyczne MOPS w Mielcu

W 2016 r. ze względu na niewydolność rodziców biologicznych w pieczy zastępczej przebywało ogółem 44 dzieci: 34 w rodzinach zastępczych i 10 w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. W roku 2017 liczba dzieci pozostająca w pieczy zastępczej zmniejszyła się do 42 dzieci: 32 w rodzinach zastępczych i 10 w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. W związku z powyższym współfinansowano koszty związane z pobytem dzieci w pieczy zastępczej, rodzinnej i instytucjonalnej. Zestawienie kosztów przedstawia poniższa tabela.

<i>Rodzaj pieczy zastępczej</i>	ROK 2016	ROK 2017
	<i>Wysokość wydatków</i>	<i>Wysokość wydatków</i>
Rodziny zastępcze	132 815,61zł	151 606,44zł
Placówki opiekuńczo-wychowawcze	151 506,37zł	120 495,16zł

Ogółem poniesione koszty	284 321,98zł	272 101,60zł
--------------------------	--------------	--------------

Źródło: Dane statystyczne MOPS w Mielcu

Na zaburzenie życia rodzinnego oraz trudności we właściwym wypełnianiu ról społecznych istotny wpływ ma występowanie przemocy w rodzinie oraz uzależnienia. Przemoc jest działaniem zamierzonym i wykorzystującym przewagę siły lub zaprzestaniem działania, skierowanym przeciwko członkom rodziny, które narusza prawa i dobra osobiste, powodując cierpienia i szkody. Charakteryzuje się ona tym, że:

- 1) **jest intencjonalna** (przemoc jest zamierzonym działaniem człowieka i ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary);
- 2) **siły są nierównomierne** (w relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą - ofiara jest słabsza, a sprawca silniejszy);
- 3) **narusza prawa i dobra osobiste** (sprawca wykorzystuje przewagę siły, narusza podstawowe prawa ofiary, np. prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku);
- 4) **powoduje cierpienie i ból** (sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody, ofiara ma mniejszą zdolność do samoobrony).

Przemoc w rodzinie może przybierać różne formy:

- przemoc fizyczna - popychanie, policzkowanie, kopanie, duszenie, bicie, itd.;
- przemoc psychiczna - wyśmiewanie, narzucanie własnych poglądów, stała krytyka, i izolacja społeczna, poniżanie, stosowanie gróźb, itd.;
- przemoc seksualna - zmuszanie do określonych zachowań i kontaktów seksualnych, gwałt;
- przemoc ekonomiczna - odbieranie zarobionych pieniędzy, niezaspokajanie podstawowych materialnych potrzeb rodziny;
- zaniedbywanie - niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych, głód, niedożywienie, brak opieki medycznej, obojętność emocjonalna.

Przemoc domowa jest przestępstwem ściganym przez prawo, a nie sprawą rodzinną. Wyciska ona swoje piętno nie tylko na zdrowiu fizycznym osoby maltretowanej, ale wpływa na całe funkcjonowanie tej osoby, na jej świat wewnętrzny, sposób myślenie, relacje z innymi ludźmi, obniża jej samoocenę. Powtarzające się urazy i krzywdy doznane w dzieciństwie wpływają na kształtowanie się osobowości dziecka. W życiu dorosłym mogą wystąpić zaburzenia osobowości, depresje, próby samobójcze, większa skłonność sięgania po alkohol i narkotyki.

Ponadto osoby maltretowane w dzieciństwie w swoim życiu dorosłym często wykazują skłonność do stosowania przemocy wobec innych.

Osoby doświadczające przemocy potrzebują interdyscyplinarnej pomocy, zarówno medycznej, jak psychologicznej, prawnej czy socjalnej. Dlatego potrzebne są zintegrowane działania przedstawicieli różnych grup zawodowych w zakresie przeciwdziałania przemocy.

Sposób postępowania w przypadku występowania przemocy określa ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. W mieście Mielcu przez różne podmioty uprawnione do zakładania „Niebieskich Kart” na przestrzeni lat

2016-2017 w 293 rodzinach wszczęto procedurę „Niebieskie Karty”. Obserwuje się tendencję wzrostową w tym obszarze, co może świadczyć o większej świadomości społecznej i podejmowaniu przez osoby doznające przemocy działań mających na celu ochronę siebie i innych osób zależnych. Analizę występowania przemocy w rodzinach przedstawia poniższa tabela.

Kategoria	Rok 2016	Rok 2017
Liczba założonych „Niebieskich Kart”	121	172
Liczba dzieci w tych rodzinach	133	211

Źródło: Dane statystyczne MOPS w Mielcu

III. ANALIZA SWOT

Mocne strony	Słabe strony
1.Doświadczenie w pracy z rodzinami przeżywającymi trudności opiekuńczo-wychowawcze – realizacja licznych działań nakierowanych na wsparcie rodziny, zatrudnianie dwóch asystentów rodziny.	1.Niska motywacja rodzin do współpracy w zakresie poprawy wypełniania funkcji rodzicielskich.
2.Wypracowany system współpracy międzyinstytucjonalnej w związku z działaniami Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych o których mowa w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz działaniami Zespołu ds. Asysty Rodzinnej, o którym mowa w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.	2.Zbyt mała aktywność społeczności lokalnej w zakresie podejmowania działań we wspieraniu rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi.
3.Dysponowanie specjalistyczną kadrami świadczącą pomoc na rzecz rodziny.	3.Brak kadry terapeutycznej np. terapeutów rodzinnych, lekarza psychiatry dziecięcego.
4.Rozbudowana na terenie gminy infrastruktura społeczna m.in.: instytucje działające w obszarze wspierania rodziny, placówki wsparcia dziennego, stowarzyszenia działające w zakresie wsparcia rodziny.	4.Utrudnienia we współpracy interdyscyplinarnej pomiędzy instytucjami wynikające z restrykcyjnych przepisów dotyczących ochrony danych osobowych.
5.Rozwój sieci wolontariackiej na terenie miasta Mielca.	5.Rotacja i zagrożenie wypaleniem osób angażujących się w pomoc osobom/rodzinom.

Szanse	Zagrożenia
1.Funkcjonowanie Zespołu ds. Asysty Rodzinnej w strukturze MOPS, który realizuje wsparcie dla rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze, a także wspiera działania asystenta rodziny oraz pracowników socjalnych w świadczeniu pracy socjalnej na rzecz rodzin.	1.Trudności we wczesnym zdiagnozowaniu rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze.
2.Możliwość pozyskiwania środków zewnętrznych na wsparcie rodzin i podejmowanie innowacyjnych działań na ich rzecz.	2.Narastająca wielopropblemowość rodzin.

Szczególną uwagę należy zwrócić na zasoby instytucjonalne i organizacje działające na rzecz rodziny, gdyż stanowią one swoisty kapitał umożliwiający prowadzenie szerokiego, instytucjonalnego wsparcia dla rodzin.

Lp.	Nazwa instytucji	Adres
1	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mielcu	ul. Łukasiewicza 1 c
2.	Urząd Miejski w Mielcu - Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia	ul. Żeromskiego 23
3.	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Gminy Miejskiej Mielec	ul. Żeromskiego
4.	Warsztat Terapii Zajęciowej w Mielcu	ul. Kocjana 15 ul. bł. ks. R. Sitki 5
5.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mielcu	ul. Żeromskiego 34
6.	Dom Dziennego Pobytu w Mielcu	ul. Kocjana 15 ul. bł. ks. R. Sitki 5
7.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mielcu	ul. Żeromskiego 26
8.	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Mielcu	Ul. Sękowskiego 2B
9.	Fundacja S.O.S. Życie w Mielcu	ul. Tańskiego 2
10.	Sąd Rejonowy w Mielcu	ul. Kościuszki 15
11.	Komenda Powiatowa Policji w Mielcu	ul. Wyspiańskiego 8
12.	Punkt Konsultacyjny ds. Uzależnień i Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie z Telefonem Zaufania w Mielcu	ul. Chopina 8
13.	Środowiskowy Dom Samopomocy w Mielcu	ul. Biernackiego 4 a

14.	Poradnia Specjalistyczna „Arka” w Mielcu	ul. ks. Arczewskiego 5 a
15.	Stowarzyszenie Trzeźwościowe „Nowe Życie” w Mielcu	ul. Chopina 8
16.	Stowarzyszenie „Wspieramy Rodziny” w Mielcu	ul. Żeromskiego 21/5
17.	NZOZ Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień	ul. Wolności 44
18.	Świetlica Profilaktyczno- Wychowawcza TPD w Mielcu	ul. Chopina 8 ul. Warneńczyka 3
19.	Świetlica Profilaktyczno- Wychowawcza Stowarzyszenia Rodzin Katolickich Diecezji Tarnowskiej w Mielcu	ul. ks. Arczewskiego 5 a
20.	Świetlica Profilaktyczno- Wychowawcza Caritas Diecezji Tarnowskiej „Lumen” -Parafia Św. Mateusza w Mielcu	ul. bł .ks. R. Sitki 3
21.	Świetlica Profilaktyczno- Wychowawcza Stowarzyszenia Rodzin Katolickich przy parafii Ducha Świętego w Mielcu	ul. Pisarka 16
22.	Caritas przy parafii Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Mielcu	ul. ks. Arczewskiego 5a
23.	Caritas przy parafii św. Mateusza w Mielcu	ul. Hetmańska 34 ul. Kilińskiego 17 (jadłodajnia)

IV. CELE PROGRAMU

CEL STRATEGICZNY
ROZWÓJ ZINTEGROWANEGO WSPARCIA NA RZECZ RODZIN ZAGROŻONYCH LUB PRZEŻYWAJĄCYCH TRUDNOŚCI, W SZCZEGÓLNOŚCI W WYPEŁNIANIU FUNKCJI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH Osiągany poprzez: • kształtowanie prawidłowych wzorców funkcjonowania rodziny; • tworzenie nowych oraz doskonalenie dotychczasowych form pomocy rodzinie; • aktywizowanie społeczności do harmonijnej współpracy na rzecz rodziny; • pomoc w opiece i wychowaniu dziecka; • wspieranie rodzin przez asystentów rodziny

Założenia celu głównego wynikają z faktu, iż priorytetem w prowadzeniu wsparcia dla rodzin jest utrzymanie systemu rodzinnego w całości, bez zabierania dziecka z rodziny naturalnej. Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej powinno następować po wyczerpaniu wszelkich form pomocy jego rodzicom (por. art. 112 (3) kodeksu rodzinnego i opiekuńczego). W związku z tym wszelkie działania powinny zmierzać do utrzymania dziecka w rodzinie naturalnej.

Realizacja celu głównego będzie dokonywała się poprzez realizację celów szczegółowych:

CEL OPERACYJNY 1			
Budowanie zintegrowanego systemu wsparcia dla rodzin doświadczających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych			
ZADANIA	REALIZATORZY/ PARTNERZY	WSKAŹNIKI EWALUACJI	PRZEWIDYWANE EFEKTY
1.1. Analiza sytuacji rodzin zagrożonych kryzysem	• Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mielcu;	• liczba analizowanych rodzin	• zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych w rodzinach poprzez wczesne reagowanie na pojawiające się trudności
1.2. Monitorowanie sytuacji dziecka w rodzinach przeżywających trudności lub zagrożonych kryzysem	• Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mielcu; • jednostki oświatowe • placówki wsparcia dziennego	• liczba monitorowanych dzieci	• natychmiastowe reagowanie na pojawiające się trudności w rodzinie i przeciwdziałanie ich występowaniu
1.3. Propagowanie roli asystenta rodziny i zwiększenie zatrudnienia asystentów rodziny	• Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mielcu; • Urząd Miejski w Mielcu- Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia • jednostki oświatowe	• liczba nowo zatrudnionych asystentów rodzin • liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny • liczba rodzin, które nabyły umiejętności samodzielnego	• zwiększenie wiedzy rodziców w zakresie wypełniania ról w rodzinie, w tym usprawnienie komunikacji • kształtowanie lub wzmocnienie pozytywnych postaw

		funkcjonowania i rozwiązywania problemów • liczba ulotek informujących o działalności asystentów rodziny	rodzicielskich • rozwinięcie kompetencji opiekuńczych i wychowawczych rodziców • poprawa funkcjonowania rodziny • zwiększenie świadomości społecznej w zakresie zadań realizowanych przez asystentów rodziny
1.4. Interdyscyplinarna współpraca pomiędzy różnymi podmiotami zajmującymi się wsparciem rodzin i dzieci	• pracownicy MOPS w Mielcu, • pedagodzy szkolni, • wychowawcy, • personel placówek wsparcia dziennego, • kuratorzy społeczni i zawodowi, • pracownicy Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Mielcu, • pracownicy PCPR w Mielcu • dzielnicowi z KPP w Mielcu • Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	• liczba nawiązywanej współpracy z pedagogami i wychowawcami ze szkół • liczba kontaktów z personelem placówek wsparcia dziennego • liczba kontaktów z kuratorami • liczba kontaktów z pracownikami z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej oraz PCPR • liczba kontaktów z dzielnicowymi • liczba posiedzeń grup roboczych dot. rodzin z dziećmi	• udzielenie kompleksowej pomocy dziecku i rodzinie
1.5. Prowadzenie i wspieranie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży	• organizacje pozarządowe • Urząd Miejski w Mielcu - Wydział Spraw Społecznych	• liczba dzieci przebywających w placówkach wsparcia dziennego • liczba placówek	• organizacja czasu wolnego • wsparcie rodziców w wypełnianiu funkcji

	i Zdrowia	wsparcia dziennego	
CEL OPERACYJNY 2			
Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodzin doświadczających trudności opiekuńczo-wychowawczych			
ZADANIA	REALIZATORZY / PARTNERZY	WSKAŹNIKI EWALUACJI	PRZEWIDYWANE EFEKTY
2.1. Edukacja służąca wzmocnieniu kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców	• Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mielcu; • Urząd Miejski w Mielcu- Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia • jednostki oświatowe • organizacje pozarządowe	• liczba osób korzystających z warsztatów dla rodziców • liczba osób, które ukończyły warsztaty dla rodziców • liczba podmiotów prowadzących zajęcia edukacyjne • liczba kampanii społecznych • liczba artykułów w mediach lokalnych	• zwiększenie wiedzy rodziców w zakresie prawidłowych wzorców wychowawczych i poprawy relacji między członkami rodziny • wzmocnienie pozytywnych postaw rodzicielskich • podniesienie kompetencji opiekuńczych i wychowawczych rodziców • obniżenie zagrożenia odebrania dzieci
2.2. Zwiększenie dostępności do specjalistycznego poradnictwa rodzinnego, umożliwiającego korzystanie z różnorodnych form wsparcia: ▪ prawnego ▪ psychologicznego ▪ pedagogicznego ▪ w zakresie uzależnień ▪ terapii indywidualnej ▪ przeciwdziałania przemocy	• Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mielcu; • Urząd Miejski w Mielcu- Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia • jednostki oświatowe • organizacje pozarządowe	• liczba osób korzystających z poradnictwa • liczba udzielonych porad • liczba podmiotów udzielających wsparcia	• skrócenie czasu oczekiwania na pomoc specjalistów • udzielanie niezwłocznego wsparcia rodzinom w kryzysie • poprawa funkcjonowania rodzin i osób korzystających ze wsparcia • poprawa relacji między członkami

			rodziny
2.3. Ustanowienie rodzin wspierających	• Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mielcu	• liczba rodzin objętych wsparciem rodziny wspierającej • liczba zawartych umów	• przekazanie prawidłowych wzorców wychowawczych • wzmocnienie pozytywnych postaw rodzicielskich
CEL OPERACYJNY 3			
Opieka nad dziećmi z rodzin z trudnościami w wypełnianiu swoich funkcji			
ZADANIA	REALIZATORZY / PARTNERZY	WSKAŹNIKI EWALUACJI	PRZEWIDYWANE EFEKTY
3.1. Monitorowanie funkcjonowania rodzin, w których zakończył pracę asystent rodziny	• Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mielcu	• liczba rodzin objętych monitoringiem	• udzielanie niezwłocznego wsparcia rodzinom w kryzysie • zabezpieczenie podstawowych potrzeb, w tym bezpieczeństwa dzieciom • utrwalenie zmian wypracowanych w relacji z asystentem rodziny
3.2. Umożliwienie dzieciom z rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze oraz usamodzielnianych korzystania z pobytu w placówkach wsparcia dziennego	• Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mielcu • placówki wsparcia dziennego	• liczba rodzin, z których dzieci przebywają w placówkach wsparcia dziennego • liczba dzieci przebywających w placówkach wsparcia dziennego	• zapewnienie odpowiednich warunków do rozwoju intelektualnego i emocjonalnego • pomoc w odrabianiu lekcji • rozwój zainteresowań • organizacja czasu wolnego, dostęp do dóbr kultury
3.3. Organizowanie dla dzieci pomocy w odrabianiu zadań domowych, wyrównywania deficytów	• Wolontariusze współpracujący z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w	• liczba dzieci korzystających ze wsparcia wolontariuszy • liczba spotkań • liczba	• poprawa sytuacji szkolnej • nawiązywanie relacji społecznych

edukacyjnych	Mielcu	wolontariuszy	
3.3. Tworzenie stosownie do zdiagnozowanych potrzeb grup wsparcia oraz grup samopomocowych w celu wzmocnienia w wypełnianiu ról społecznych	• Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mielcu; • Urząd Miejski- Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia	• utworzenie grupy wsparcia lub samopomocowej	• angażowanie się osobiste rodziców w rozwiązywanie problemów w zakresie sprawowania funkcji rodzicielskich oraz komunikowania się w rodzinie
3.4. Praca socjalna z rodziną przeżywającą trudności opiekuńczo-wychowawcze	• Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mielcu	• liczba rodzin objętych pracą socjalną z występującymi trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi	• wsparcie rodziców w wypełnianiu funkcji rodzicielskich, • przeciwdziałanie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej
3.5. Doskonalenie zawodowe pracowników podmiotów zajmujących się pomocą dziecku i rodzinie.	• podmioty zajmujące się pomocą dziecku i rodzinie	• udział w różnych formach kształcenia i doskonalenia zawodowego	• wzrost kompetencji w pracy na rzecz rodzin przeżywających trudności
3.6. Zabezpieczenie środków finansowych na współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej	• Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mielcu	• wysokość środków finansowych przeznaczonych na współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej	• zapewnienie dzieciom bezpiecznych warunków życia i właściwej opieki
CEL OPERACYJNY 4			
Zabezpieczenie podstawowych potrzeb dziecka i rodziny			
ZADANIA	REALIZATORZY / PARTNERZY	WSKAŹNIKI EWALUACJI	PRZEWIDYWANE EFEKTY
4.1. Objęcie pomocą finansową i rzeczową rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej (bezpieczeństwo socjalne)	• Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mielcu • Polski Komitet Pomocy Społecznej • darczyńcy	• liczba rodzin z dziećmi objętych pomocą społeczną • liczba dzieci korzystających z posiłku • liczba rodzin z dziećmi	• poprawa sytuacji materialnej i bytowej rodzin

		korzystających z pomocy żywnościowej (PKPS) • liczba rodzin z dziećmi korzystających z zasiłków celowych na zakup żywności • liczba rodzin z dziećmi korzystających ze świadczeń rodzinnych • liczba rodzin z dziećmi korzystających ze świadczeń Funduszu Alimentacyjnego • liczba rodzin objętych świadczeniem wychowawczym 500+ • liczba rodzin z dziećmi korzystających z dodatku mieszkaniowego • liczba rodzin z dziećmi korzystających z dodatku energetycznego	
4.2. Udzielanie pomocy w formie: stypendiów, zasiłków szkolnych, wyprawki szkolnej, specjalnych rządowych programów pomocy dzieciom i uczniom	• Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mielcu • Urząd Miejski w Mielcu- Wydział Edukacji	• liczba rodzin/ dzieci korzystających ze stypendiów szkolnych • liczba rodzin/ dzieci korzystających ze stypendiów szkolnych • liczba rodzin/ dzieci korzystających	• odpowiednie wyposażenie szkolne dzieci

		z wyprawek w ramach rządowego programu • liczba rodzin/dzieci korzystających z zasiłków w ramach specjalnych rządowych programów pomocy dzieciom i uczniom	
4.3. Udzielanie pomocy rodzinom wielodzietnym	• Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mielcu • Urząd Miejski w Mielcu- Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia	• liczba rodzin, którym wydano karty MKR 3+ • liczba wydanych Kart MKR 3+ • liczba rodzin objętych pomocą Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mielcu z tytułu wielodzietności	• poprawa jakości życia rodzin i zwiększenie dostępu do różnego typu usług
CEL OPERACYJNY 5			
WSPIERANIE KOBIET W CIĄŻY I RODZIN ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM KOBIET W CIĄŻY POWIKŁANEJ ORAZ W SYTUACJI NIEPOWODZEŃ POŁOŻNICZYCH			
ZADANIA	REALIZATORZY / PARTNERZY	WSKAŹNIKI EWALUACJI	PRZEWIDYWANE EFEKTY
5.1. Praca środowiskowa	• Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mielcu	• liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny • liczba rodzin objętych pracą socjalną	• wsparcie rodzin w trudnej sytuacji życiowej, ułatwienie dostępu do różnorodnych form pomocy
5.2. Zapewnienie innych form wsparcia dla rodzin	• Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	• liczba rodzin korzystających z poradnictwa	• uzyskanie pomocy specjalistycznej

	w Mielcu • Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mielcu • Poradnie i Szkoły Rodzenia	psychologicznego, prawnego, skoordynowanych działań w zakresie kompleksowego wsparcia kobiet w ciąży i ich rodzin; • liczba osób/rodzin biorących udział w zajęciach prowadzonych przez -Szkołę Rodzenia -Poradnię laktacyjną	• podejmowanie przez rodziców edukacji w zakresie wypełniania funkcji rodzicielskich: poród, połów i karmienie
5.3 Objęcie wsparciem materialnym rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym	• Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mielcu – Dział Świadczeń Rodzinnych	• ilość rodzin korzystających z jednorazowego świadczenia w wys. 4.000zł	• częściowa poprawa sytuacji materialnej

V. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018v- 2021 w Gminie Miejskiej Mielec są środki finansowe poszczególnych podmiotów odpowiedzialnych za realizację zadań określonych w niniejszym programie oraz środki pozyskane na zadania związane z jego realizacją w formie: dotacji celowych z budżetu państwa, dotacji na realizację rządowych programów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej i inne środki zewnętrzne.

VI. OCZEKIWANE REZULTATY

Spodziewanymi rezultatami realizowanego w latach 2018-2021 Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Miejskiej Mielec są:

- poprawa funkcjonowania rodzin przeżywających trudności w sprawowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i przywrócenie im zdolności do wypełniania obowiązków rodzicielskich;
- ograniczenie występowania zjawiska wykluczenia społecznego rodzin z różnego rodzaju dysfunkcjami, uzależnieniami;
- współpraca rodziców z instytucjami w celu powrotu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej do rodziny biologicznej;

- podniesienie świadomości społeczeństwa w zakresie dostępnych form wsparcia dla rodzin przeżywających trudności lub nimi zagrożonych;
- rozwijanie współpracy różnorodnych podmiotów, instytucji i organizacji pozarządowych na rzecz wspierania dziecka i rodziny.

VII. MONITORING I EWALUACJA

Przedmiotem ewaluacji będzie skuteczność podejmowanych działań, głównie w oparciu o analizę osiągniętych wskaźników realizacji zadań. Monitoring pozwoli na analizę i ocenę zebranych informacji i planowanie dalszych działań oraz doskonalenie dotychczas ustalonych.

Realizacja Programu opiera się na stałej współpracy pomiędzy instytucjami, organizacjami pozarządowymi w celu realizacji założonych działań oraz prowadzenia ewaluacji i monitoringu. Monitorowanie i ewaluacja Programu odbywać się będzie poprzez składanie Radzie Miejskiej w Mielcu rocznego sprawozdania z realizacji zadań przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mielcu.

VIII. ZAKOŃCZENIE

Przedstawione w Programie działania mają charakter subsydiarny, wspierający rodziny, mający wzmocnić ich zasoby i kompetencje w wypełnianiu funkcji rodzicielskich. Działania te mają systemowo wspierać rodziny, które doświadczają trudności opiekuńczo-wychowawczych, a w konsekwencji pozwolą rodzinom odzyskać poczucie własnej sprawczości i powrócić do prawidłowego wykonywania zadań i funkcji wynikających z jej istoty. Pozwolą również zatrzymać dziecko w jego rodzinie naturalnej lub umożliwią powrót do niej w razie czasowego umieszczenia w pieczy zastępczej. Osiągnięcie tego celu będzie możliwe tylko przy współpracy instytucji powołanych do pomocy rodzinie przy założeniu współpracy i współdziałania ze strony tych rodzin.

Osiągnięcie tak zakładanych celów w znacznej mierze jest zależne od członków rodzin, ich motywacji do zmiany zaistniałej sytuacji i przezwyciężenia trudności.

ⁱ Referat Ds. Dodatków Mieszkaniowych, Energetycznych i Pomocy Materialnej dla Uczniów w MOPS funkcjonuje od 01.08.2015r. Dane za ten rok pochodzą okresu od 01.08.2015 do 31.12.2015r.